

Raadsstuk 201/2007
Sector/Afd CS/BO

Onderwerp **Bezwaarschriften tegen besluit over terugbetaling van fractie- en scholingsgelden over 2005 en het eerste kwartaal van 2006**

Aan de Raad der gemeente Haarlem

I. Inleiding:

De fracties van voorheen Haarlem Liberaal Lokaal en Van Hoeyen hebben bezwaarschriften ingediend tegen het besluit van de raad van 22 februari 2007 waarbij de afrekeningen van deze fracties zijn vastgesteld en is besloten dat een bedrag moet worden terugbetaald.

Voor de fractie Haarlem Liberaal Lokaal is dit bedrag vastgesteld op € 2.604,57, voor de fractie Van Hoeyen op € 11.913,95.

II. Advies van de commissie beroep-en bezwaarschriften:

A. De adviezen van de commissie

De commissie beroep- en bezwaarschriften heeft een hoorzitting gehouden en heeft daarna advies uitgebracht.

Advies over het bezwaarschrift van de fractie van voorheen Haarlem Liberaal Lokaal:

De commissie adviseert:

1. de bezwaren gedeeltelijk gegrond te verklaren,
2. de tegemoetkoming in de kosten van fractieassistentie en het bijwonen van cursussen en congressen over 2005 en het eerste kwartaal van 2006 in die zin vast te stellen dat de fractie Haarlem Liberaal Lokaal een bedrag van € 391,84 dient terug te betalen.

Advies over het bezwaarschrift van de fractie Van Hoeyen:

De commissie adviseert:

1. de bezwaren gedeeltelijk gegrond te verklaren,
2. de tegemoetkoming in de kosten van fractieassistentie en het bijwonen van cursussen en congressen over 2005 en het eerste kwartaal van 2006 in die zin vast te stellen dat de fractie Van Hoeyen een bedrag van € 9.073,64 dient terug te betalen,
3. geen vergoeding toe te kennen voor de kosten die in verband met de behandeling van het bezwaar zijn gemaakt.

Aan de adviezen van de commissie liggen algemene overwegingen ten grondslag en overwegingen die specifiek op het betreffende bezwaarschrift betrekking hebben. Hieronder worden de adviezen toegelicht.

B. Algemene overwegingen in de adviezen:

Uitgangspunt bij de beoordeling of uitgaven voor het daarvoor bestemde doel zijn gedaan, zijn de voorschriften en de praktijk van dat moment en wat toen bekend was of bekend mocht worden verondersteld.

De commissie betreft daarbij met name dat vanaf 2005 een discussie heeft plaatsgevonden over de wijze waarop deze gelden mogen worden besteed en dit heeft geleid tot vaststelling van nieuwe voorschriften en nieuwe afspraken. Met ingang van de nieuwe raadsperiode is nu voldoende duidelijk hoe de gelden mogen worden besteed en op welke wijze de gelden moeten worden verantwoord.

De commissie is nagegaan welke voorschriften golden.

1. de verordening van 2005:

In de toelichting op de verordening van 2005 staat onder meer:

- “de vergoeding is bedoeld als een bijdrage voor de onkosten die door fractieleden in verband met het raadslidmaatschap worden gemaakt en ter bevordering van het functioneren van hun fractie. Fracties wordt grotendeels de vrijheid gelaten wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning. Omdat het bij uitstek om politieke ondersteuning gaat is deze niet zeer gedetailleerd geregeld” ,
- “er worden geen zware eisen gesteld aan de verantwoording van de uitgaven. De enige eis is dat er na afloop van het boekjaar bij de voorzitter van de raad een overzicht met bijbehorende stukken wordt ingediend”
- “uiteraard is het de bedoeling dat de vergoedingen gebruikt worden voor het doel waarvoor zij zijn verstrekt”.

2. bespreking in de commissie Algemene en Bestuurlijke Zaken van september 2005:

In september 2005 wordt in de commissie Algemene en Bestuurlijke Zaken gesproken over de verantwoording voor de budgetten van fractieondersteuning en opleiding. Uit deze bespreking blijkt dat niet altijd duidelijk is welke uitgaven mogen worden gedaan en dat ook niet duidelijk is welke stukken bij de afrekening moeten worden ingediend. Afgesproken wordt dat de richtlijnen en de toelichting moeten worden verduidelijkt, dat de controle goed geregeld moet worden en dat er een nieuwe verordening moet worden gemaakt.

3. de verordening van 2006:

Op 21 december 2005 wijzigt de raad de verordening.

In de verordening wordt dan opgenomen dat:

- tenminste 2/3 deel van de tegemoetkoming in de kosten van fractieassistentie wordt besteed aan de personele ondersteuning van de fractie en daaraan gerelateerde bureaunkosten,
- waarvoor de tegemoetkoming niet gebruikt mag worden, o.a. wordt vermeld dat de vergoeding niet gebruikt mag worden voor kosten van kantoorruimte voor de fractie buiten het stadhuis,
- een bepaald formulier moet worden gebruikt voor het indienen van de aanvraag tot vaststelling van de tegemoetkoming.

In de toelichting op de verordening staat niet meer dat “fracties grotendeels de vrijheid wordt gelaten wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning.

Omdat het bij uitstek om politieke ondersteuning gaat is deze niet zeer gedetailleerd geregeld”.

4. wijziging van de verordening daarna:

Op 21 december 2006 wordt de verordening opnieuw gewijzigd.

Bepaald wordt dat bij de aanvraag tot vaststelling bewijsstukken moeten worden gevoegd.

5. het accountantsrapport:

Het besluit is gebaseerd op het rapport “Bevindingen onderzoek raadsfractievergoeding” van Ernst & Young Accountants van 7 februari 2007.

In dit rapport wordt verslag gedaan van het onderzoek dat is ingesteld naar de besteding van de vergoedingen voor fractieassistentie en de vergoedingen voor cursussen en congressen.

Het rapport eindigt met conclusies en aanbevelingen. Eén van de conclusies is dat de verantwoording van de uitgaven veelal onvoldoende is onderbouwd, dat achterliggende bewijsstukken vaak niet aanwezig zijn en dat bovendien uitgaven worden opgevoerd die niet passen binnen de doelstelling van de vergoedingsregeling. Eén van de aanbevelingen is om in aanvulling op de verordening een nadere instructie op te stellen ten behoeve van raadsfracties waarin wordt toegelicht voor welke uitgaven de vergoedingsregeling is bedoeld.

In het rapport is opgemerkt dat het onderzoek niet is gericht op het afgeven van een rechtmatigheidsverklaring.

In het rapport wordt geen onderscheid gemaakt tussen uitgaven die zijn gedaan in 2005 en uitgaven die zijn gedaan in 2006.

6. onderscheid tussen 2005 en 2006:

Er is bij de beoordeling of de uitgaven rechtmatig zijn gedaan sprake van een relevant verschil tussen 2005 en 2006.

De verordening met toelichting die gold in 2005 wijkt op dit onderwerp belangrijk af van de nieuwe verordening. Dat ligt ook voor de hand omdat met de nieuwe verordening en de toelichting is beoogd duidelijkheid te scheppen over welke uitgaven niet zijn toegestaan.

Daaruit kan worden afgeleid dat deze duidelijkheid blijkbaar voorheen niet bestond.

Dit wordt bevestigd door de toelichting op de verordening van 2005 waarin immers uitdrukkelijk staat “fracties wordt grotendeels de vrijheid gelaten wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning. Omdat het bij uitstek om politieke ondersteuning gaat is deze niet zeer gedetailleerd geregeld”.

Er is daarom aanleiding om de uitgaven die in 2005 zijn gedaan op een andere wijze te beoordelen dan de uitgaven die in 2006 zijn gedaan.

Bij de beoordeling of de uitgaven in 2005 rechtmatig zijn gedaan, zal rekening moeten worden gehouden met de vrijheid die de fracties daarbij is gegeven. De vraag is dan vooral of de uitgaven geacht kunnen worden voor het daarvoor bestemde doel te zijn gebruikt waarbij rekening dient te worden gehouden met de praktijk van dat moment en hetgeen toen bekend was of bekend mocht worden verondersteld.

In dat verband kent de commissie ook betekenis toe aan het feit dat sinds 21 december 2006 is vastgelegd dat bij de aanvraag tot vaststelling bewijsstukken dienen te worden meegezonden.

De commissie beoordeelt met inachtneming hiervan de uitgaven waarvan in het rapport wordt geadviseerd om deze terug te vorderen.

C. Overwegingen m.b.t. het bezwaarschrift van de fractie van voorheen Haarlem Liberaal Lokaal

Terugvordering van de gelden voor 2005

1.

De kosten van kantoorruimte voor de fractie buiten het stadhuis zijn niet aangemerkt als kosten die voor vergoeding in aanmerking komen. De bijkomende lasten wegens het ontbreken van een fractiekamer zijn in het jaar 2005 wel aangemerkt als kosten die voor vergoeding in aanmerking komen. Voor zover deze lasten op 2004 betrekking hebben, is hiervoor geen vergoeding toegekend.

In de verordening die op 21 december 2005 is vastgesteld, is een nieuw artikel 27a opgenomen waarin uitdrukkelijk is bepaald dat de tegemoetkoming niet mag worden gebruikt voor kosten van kantoorruimte voor de fractie buiten het stadhuis.

2.

Daaruit leidt de commissie af dat vòòr 2006 blijkbaar niet duidelijk was dat de tegemoetkoming niet mocht worden gebruikt voor kosten van kantoorruimte van de fractie buiten het stadhuis.

Rekening houdend met de vrijheid die de fractie daarbij is gegeven en het feit dat de fractie Haarlem Liberaal Lokaal vanaf mei 2004 en in 2005 niet de beschikking had over een eigen fractiekamer in het stadhuis met de daarbij behorende faciliteiten meent de commissie dat compensatie hiervoor op zijn plaats is. Het door de fractie genoemde bedrag van € 1.450,- op jaarbasis (€ 120,83 per maand) komt de commissie niet onredelijk over.

3.

De kosten van taxivervoer over 2005 en de kosten van de studiedag op 12 november 2005 zijn aangemerkt als kosten die voor vergoeding in aanmerking komen.

In de nadere onderbouwing die de fractie heeft gegeven, is ook een bedrag opgegeven van € 480,- voor taxivervoer in 2004. Deze kosten zijn niet vergoed.

De commissie is van mening dat ook deze kosten voor vergoeding in aanmerking komen.

4.

Op basis hiervan is de commissie van mening dat de uitgaven ter zake van kosten voor kantoorruimte buiten het stadhuis en de kosten van taxivervoer over 2004 rechtmatig zijn gedaan.

Gelet hierop komen deze leden tot de conclusie dat voor wat betreft de uitgaven voor fractieassistentie sprake is geweest van een overschrijding van de uitgaven met € 709,05.

Terugvordering van de gelden voor 2006:

5.

De kosten van kantoorruimte voor de fractie buiten het stadhuis kunnen volgens de verordening van 2006 niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Terugvordering van de gelden voor 2005 en 2006

6.

Met inachtneming van het voorgaande stelt de commissie vast dat het saldo ter zake van de gelden voor fractieassistentie over 2005 en het eerste kwartaal van 2006 € 68,81 is en dat het saldo ter zake van de gelden voor cursussen en congressen over deze periode € 323,03 is, zodat de fractie een bedrag van € 391,84 dient terug te betalen.

7.

Voor zover de bezwaren betrekking hebben op de gevolgde procedure en de gelegenheid die is geboden om op het concept-rapport te reageren, is niet onzorgvuldig gehandeld. De fractie is de gelegenheid geboden om op het concept-rapport te reageren en heeft hiervan ook gebruik gemaakt. De nadere onderbouwing die daarbij is gegeven, heeft geleid tot een herziening van het rapport en een wijziging van het voorgenomen besluit.

D. Overwegingen m.b.t. het bezwaarschrift van de fractie Van Hoeijen:

Terugvordering van de gelden voor 2004:

1.

Met betrekking tot de gelden die zijn ontvangen voor het jaar 2004 en die in dat jaar niet zijn uitgegeven, merkt de commissie op dat uit het bepaalde in artikel 29 van de in dat jaar geldende verordening blijkt dat deze gelden kunnen worden gereserveerd voor besteding in een volgend jaar maar dat tegemoetkomingen die uiterlijk op de datum van de raadsverkiezingen nog niet zijn besteed door de fractie aan de gemeente moeten worden terugbetaald.

Daaruit volgt dat gelden die bestemd zijn voor het jaar 2004 en die niet tot uitgave zijn gekomen tot op de datum van de raadsverkiezingen, moeten worden terugbetaald.

Gelet hierop is de commissie van oordeel dat bij het bestreden besluit terecht is uitgegaan van de in het rapport genoemde saldi als restant over 2004 van € 4.690,73 van de gelden voor fractieassistentie en € 808,28 van de gelden voor cursussen en congressen.

Terugvordering van de gelden voor 2005:

2.

De kosten van kantoorruimte voor de fractie buiten het stadhuis zijn niet aangemerkt als kosten die voor vergoeding in aanmerking komen. De bijkomende kosten wegens het ontbreken van een fractiekamer zijn in het jaar 2005 wel aangemerkt als kosten die voor vergoeding in aanmerking komen. Voor zover deze lasten op 2004 betrekking hebben, is hiervoor geen vergoeding toegekend.

Met betrekking tot deze kosten merkt de commissie op dat in de verordening die op 21 december 2005 is vastgesteld een nieuw artikel 27a is opgenomen waarin uitdrukkelijk is bepaald dat de tegemoetkoming niet mag worden gebruikt voor kosten van kantoorruimte voor de fractie buiten het stadhuis.

3.

Daaruit leidt de commissie af dat vòòr 2006 blijkbaar niet duidelijk was dat de tegemoetkoming niet mocht worden gebruikt voor kosten van kantoorruimte van de fractie buiten het stadhuis.

Rekening houdend met de vrijheid die de fractie daarbij is gegeven en het feit dat de fractie Van Hoeyen vanaf juni 2004 en in 2005 niet de beschikking had over een eigen fractiekamer in het stadhuis met de daarbij behorende faciliteiten is de commissie van mening dat compensatie hiervoor op zijn plaats is. Het door de fractie genoemde bedrag van € 1.450,- op jaarbasis (€ 120,83 per maand) komt de commissie niet onredelijk voor.

4.

De in de reactie op het rapport opgegeven kosten van “ondersteuning van de fractie in verschillende etablissementen in de Haarlemse binnenstad” komen niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Ook anderszins is de commissie niet gebleken van overige uitgaven die voor vergoeding in aanmerking komen.

5.

Op basis hiervan is de commissie van mening dat voor wat betreft de uitgaven voor fractieassistentie sprake is geweest van een onderschrijding van de uitgaven met € 1.367,73.

Terugvordering van de gelden voor 2006:

6.

De kosten van kantoorruimte voor de fractie buiten het stadhuis kunnen volgens de verordening van 2006 niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Terugvordering van de gelden voor 2005 en 2006

7.

Met inachtneming van het voorgaande stelt de commissie vast dat het saldo ter zake van de gelden voor fractieassistentie over 2005 en het eerste kwartaal van 2006 € 7.117,14 is en dat het saldo ter zake van de gelden voor cursussen en congressen

over deze periode € 1.956,50 is, zodat de fractie een bedrag van € 9.073,64 dient terug te betalen.

De gevolgde procedure

8.

Voor zover de bezwaren betrekking hebben op de gevolgde procedure en de gelegenheid die is geboden om op het concept-rapport te reageren, is de commissie niet gebleken dat onzorgvuldig is gehandeld. De fractie is weliswaar een korte termijn gegeven om op het concept-rapport te reageren maar bezwaarde heeft hiervan gebruik kunnen maken en deze reactie heeft ook geleid tot een herziening van het rapport en een wijziging van het voorgenomen besluit.

Aangezien de commissie Bestuur met betrekking tot de behandeling van dit rapport in de commissie van 15 februari 2007 geen geheimhouding heeft opgelegd op grond van artikel 55 tweede lid van de Gemeentewet is de inhoud van dit rapport op dat moment openbaar geworden.

Naar de mening van de commissie kan niet worden geoordeeld dat de beslissing van de commissie Bestuur om geen geheimhouding op te leggen onjuist is geweest.

De leden van de gemeenteraad is bij brief van 20 februari 2007 mededeling gedaan van de reactie van bezwaarde en deze reactie heeft geleid tot een gewijzigd raadsbesluit

9.

De commissie merkt nog op dat de gemeente niet verantwoordelijk is voor de publicaties die in de dagbladen over deze kwestie zijn gedaan.

10.

Met betrekking tot het bezwaar dat de accountant die het rapport heeft opgesteld willekeurig heeft gehandeld, merkt de commissie op dat zij dit niet heeft kunnen vaststellen. Bij het onderzoek of uitgaven voldoende zijn verantwoord, is sprake van een bepaalde beoordelingsvrijheid die een accountant vanuit zijn deskundigheid maakt en naar de mening van de commissie kan niet worden gezegd dat dit heeft geleid tot enige daad van willekeur.

Gelet hierop kan dat ook niet geoordeeld worden dat de raad zijn besluit niet op dit rapport had kunnen baseren.

Vergoeding kosten

11.

Op grond van artikel 7.15 tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht worden de kosten die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken uitsluitend vergoed voorzover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid.

Deze situatie doet zich naar de mening van de commissie in dit geval niet voor omdat het besluit wordt gewijzigd op basis van een bepaalde interpretatie van de voorschriften. Er is daarom geen aanleiding om bezwaarde deze vergoeding toe te kennen.

Ook op andere gronden is er geen aanleiding een schadevergoeding toe te kennen.

201/2007

III. Advies:

Voorgesteld wordt de adviezen van de commissie beroep- en bezwaarschriften over te nemen.

De commissie beroep en bezwaarschriften,

mr P.J.Bosma-Piek, voorzitter

C.W. Baars, secretaris

201/2007

De Raad der gemeente Haarlem,

Gelezen de bezwaarschriften van de fracties van voorheen Haarlem Liberaal Lokaal en Van Hoeyen tegen zijn besluit van 22 februari 2007 waarbij de afrekeningen van deze fracties zijn vastgesteld;

Gelezen de adviezen van de commissie beroep-en bezwaarschriften van 10 oktober 2007;

Instemmend met deze adviezen en de overwegingen die aan deze adviezen ten grondslag liggen;

Besluit:

A.

m.b.t. het bezwaarschrift van de fractie van voorheen Haarlem Liberaal Lokaal:

1. de bezwaren gedeeltelijk gegrond te verklaren,
2. de tegemoetkoming in de kosten van fractieassistentie en het bijwonen van cursussen en congressen over 2005 en het eerste kwartaal van 2006 in die zin vast te stellen dat de fractie Haarlem Liberaal Lokaal een bedrag van € 391,84 dient terug te betalen.

B.

m.b.t. het bezwaarschrift van de fractie Van Hoeyen:

1. de bezwaren gedeeltelijk gegrond te verklaren,
2. de tegemoetkoming in de kosten van fractieassistentie en het bijwonen van cursussen en congressen over 2005 en het eerste kwartaal van 2006 in die zin vast te stellen dat de fractie Van Hoeyen een bedrag van € 9.073,64 dient terug te betalen;
3. geen vergoeding toe te kennen voor de kosten die in verband met de behandeling van het bezwaar zijn gemaakt.

Gedaan in de vergadering van .....

De griffier

De voorzitter,

Commissie beroep- en bezwaarschriften

Advies over het bezwaarschrift van mevrouw M.H. van Hoeijen-Timmers tegen het besluit van de raad dat de fractie Van Hoeijen een bedrag van € 11.913,05 moet terugbetalen aan toegekende vergoedingen voor fractie – en scholingsgelden.

I. De hoorzitting:

De commissie heeft op 5 september 2007 een hoorzitting gehouden waarvoor bezwaarde en de behandelend ambtenaar zijn uitgenodigd.

De samenstelling van de commissie op de hoorzitting was:

- mevrouw drs L.C. van Zetten plv. voorzitter
- de heer R.H.C. Hiltemann, lid,
- de heer J. Vrugt, lid,
- de heer mr C.W. Baars, secretaris.

Op de hoorzitting zijn verschenen:

- mevrouw M.H. van Hoeijen-Timmers, mevrouw mr J. Dijkstra en de heer De Vries,
- mevrouw D. Eikelenboom en de heer mr B. Nijman namens de gemeenteraad.

Op de hoorzitting is - zakelijk weergegeven – het volgende gezegd:

Mevrouw Van Hoeijen-Timmers, mevrouw Dijkstra en de heer De Vries:

Een schriftelijke toelichting wordt overgelegd.

In 2005 was een verordening van kracht waarin niet duidelijk was omschreven wat de eisen waren voor verantwoording van de uitgaven. Toch wordt over dit jaar teruggevorderd.

Mevrouw Van Hoeijen was verbaasd over de hoogte van de vergoedingen voor fractie – en scholingsgelden.

Zij kreeg als zelfstandige fractie geen fractiekamer en geen enkele ondersteuning. Zij heeft ingestemd met het feit dat geen fractiekamer beschikbaar was.

Over 2004 heeft zij slechts € 93,50 uitgegeven.

In de commissie Algemene en Bestuurlijke Zaken is op 14 september 2005 gesproken over een nieuwe verordening voor de nieuwe raad die uiterlijk in december 2005 zou worden vastgesteld. Voor de zittende raad zou dit geen gevolgen hebben.

De afrekening over 2004 is goedgekeurd.

In april 2006 ontving zij een brief van de griffie met de mededeling dat zij € 12.316,29 moest terug betalen. Zij heeft hierop gereageerd. Een latere brief van 1 december 2006 is niet beantwoord.

Op 23 januari 2007 ontving zij een concept van een accountantsrapport dat op 15 februari 2007 besproken zou worden.

Vervolgens verschijnt in het Haarlems Dagblad een artikel waarin de indruk wordt gewekt dat zij heeft gefraudeerd en waarin melding wordt gemaakt van declaraties die zij heeft gedaan en waarin uit een brief van haar wordt geciteerd.

Er is door de publicaties in het Haarlems Dagblad schade aan haar persoon toegebracht. De griffie heeft haar op geen enkele wijze beschermd. Er is een sfeer van wantrouwen geschapen. De nieuwe verordening wordt met terugwerkende kracht toegepast.

Er is willekeurig gehandeld. Zij is verbaasd over uitgaven die de accountant wel heeft

goedgekeurd.

Zij voelt zich onrechtmatig bejegend.

Een bedrag van € 372,89 is niet verkeerd uitgegeven. Zij stemt niet in met een terugvordering over 2004 omdat het accountantsonderzoek geen betrekking heeft op dat jaar en toen geen terugvorderingsregeling bestond.

Zij vraagt om een schadevergoeding wegens gederfde levensvreugde en het onderbreken van haar studie.

Er zijn geen feiten of omstandigheden die een terugwerkende kracht rechtvaardigen.

Zij verzoekt een vergoeding toe te kennen voor de kosten die in verband met de behandeling van het bezwaar zijn gemaakt.

De heer Nijman en mevrouw Eikelenboom;

Indien de fractie zou hebben aangegeven een eigen fractiekamer te wensen, zou hiervoor ruimte zijn gemaakt. Geen van de fracties die zich hebben afgesplitst, hebben hiertoe een verzoek gedaan.

De uitgaven die zijn gedaan in 2004 zijn anders beoordeeld dan de uitgaven over 2005 en 2006. De uitgaven over 2005 en 2006 zijn gecontroleerd. In 2004 gold een andere regeling waarbij werd uitgegaan van de gedane opgaven.

Een van de taken van het presidium is de zorg voor de huishouding van de raad en onder deze zorg valt onder meer de verantwoording van de vergoedingen voor fractie – en scholingsgelden. Deze taak wordt door het presidium in samenwerking met de griffie uitgevoerd.

Het saldo dat resteerde over 2004 mocht worden meegenomen naar het volgende jaar.

De raad heeft bevestigd dat een aantal declaraties niet akkoord is bevonden.

Het rapport van de accountant heeft abusievelijk de aanduiding “vertrouwelijk” gekregen. Het concept-rapport was wel vertrouwelijk. De uitgaven die zijn gedaan in 2005 zijn getoetst aan de verordening die voor dat jaar gold.

De gemeenteraad heeft gekozen voor een transparante behandeling van de kwestie.

Het is begrijpelijk dat bezwaarde zich in haar goede naam voelt aangetast maar dat is niet het gevolg van de openbaarmaking.

II. Overwegingen van de commissie:

De commissie heeft advies uitgebracht in de volgende samenstelling:

- mevrouw mr P.J. Bosma-Piek, voorzitter,
- de heer drs P.G.M. Elbers, lid,
- de heer R.H.C. Hiltmann, lid,
- de heer J. Vrugt, lid,
- mevrouw drs L.C. van Zetten, lid,
- de heer mr C.W. Baars, secretaris.

Algemeen

1.

Bij het bestreden besluit is bepaald dat de fractie Van Hoeijen een bedrag van € 11.913,05 moet terugbetalen aan toegekende vergoedingen voor fractie – en scholingsgelden.

2.

Het besluit is gebaseerd op het rapport “Bevindingen onderzoek raadsfractievergoeding” van Ernst & Young Accountants van 7 februari 2007 (hierna genoemd “het rapport”).

In dit rapport wordt verslag gedaan van het onderzoek dat is ingesteld naar de besteding van de vergoedingen voor fractieassistentie en de vergoedingen voor cursussen en congressen.

Het rapport eindigt met conclusies en aanbevelingen. Eén van de conclusies is dat de verantwoording van de uitgaven veelal onvoldoende is onderbouwd, dat achterliggende bewijsstukken vaak niet aanwezig zijn en dat bovendien uitgaven worden opgevoerd die niet passen binnen de doelstelling van de vergoedingsregeling.

Opgemerkt wordt dat in de verordening die vanaf 1 januari 2006 in werking is getreden nadere voorschriften zijn opgenomen over de bestedingen waarvoor de vergoedingen aan de fracties bestemd zijn en de wijze waarop over de aanwending van de vergoedingen verantwoording moet worden afgelegd.

Eén van de aanbevelingen is om in aanvulling op de verordening een nadere instructie op te stellen ten behoeve van raadsfracties waarin wordt toegelicht voor welke uitgaven de vergoedingsregeling is bedoeld.

3.

Naar de mening van de commissie dient voor de beoordeling of uitgaven voor het daarvoor bestemde doel zijn gedaan te worden uitgegaan van de voorschriften en de praktijk van dat moment en hetgeen toen bekend was of bekend mocht worden verondersteld.

4.

Op de uitgaven die zijn gedaan in het jaar 2004 en het jaar 2005 is de verordening van toepassing die op dat moment gold, namelijk de Verordening geldelijke voorzieningen raadsleden, wethouders, commissieleden en fractierassistentie die is vastgesteld bij raadsbesluit van 28 januari 2004, nr. 16/2004, hierna genoemd “de verordening”.

In de artikelen 27 en 28 staat dat elke fractie in de gemeenteraad een tegemoetkoming wordt gegeven in kosten verbonden aan de fractieassistentie en aan het bijwonen door raadsleden van cursussen en congressen.

In artikel 29 staat dat de fractie een deel van de tegemoetkomingen kan reserveren voor besteding in een volgend jaar en dat tegemoetkomingen die op de datum van de raadsverkiezingen nog niet zijn besteed binnen drie maanden na deze datum door de fractie aan de gemeente worden terugbetaald.

Volgens artikel 30 zendt elke fractie binnen 3 maanden na afloop van een kalenderjaar of, als er verkiezingen worden gehouden, binnen 3 maanden na de datum van de raadsverkiezingen een verslag over de besteding van de in de artikelen 27 en 28 bedoelde tegemoetkoming in dat jaar aan de voorzitter van de raad.

In de toelichting op artikel 27 over de vergoeding voor fractieassistentie staat onder meer “de vergoeding is bedoeld als een bijdrage voor de onkosten die door fractieleden in verband met het raadslidmaatschap worden gemaakt en ter bevordering van het functioneren van hun fractie. Fracties wordt grotendeels de vrijheid gelaten wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning. Omdat het bij uitstek om politieke ondersteuning gaat is deze niet zeer gedetailleerd geregeld”.

In de toelichting op artikel 30 over de verantwoording staat onder meer

“er worden geen zware eisen gesteld aan de verantwoording van de uitgaven. De enige eis is dat er na afloop van het boekjaar bij de voorzitter van de raad een overzicht met bijbehorende stukken wordt ingediend” en “uiteeraard is het de bedoeling dat de vergoedingen gebruikt worden voor het doel waarvoor zij zijn verstrekt”.

5.

Op de uitgaven die zijn gedaan in het jaar 2006 is de verordening van toepassing die is vastgesteld bij raadsbesluit van 21 december 2005 (nr.267 en 307/2005).

In deze verordening is na artikel 27 een nieuw artikel 27a opgenomen over “(niet) toegestane bestedingen”.

Daarin is in het eerste lid aangegeven dat tenminste 2/3 deel van de tegemoetkoming als bedoeld in artikel 27 wordt besteed aan de personele ondersteuning van de fractie en daaraan gerelateerde bureaunkosten. In het tweede lid is bepaald waarvoor de tegemoetkoming niet gebruikt mag worden.

Artikel 30 is uitgebreid en er is een nieuw artikel 30a toegevoegd.

In het nieuwe artikel 30 staat onder meer dat de fractie voor 1 april na afloop van het kalenderjaar een aanvraag tot vaststelling van de tegemoetkoming indient bij de raad met behulp van het formulier zoals opgenomen in bijlage A behorende bij de verordening.

In artikel 30a staat dat de raad onverschuldigd betaalde voorschotten terugvordert of verrekent met toekomstige voorschotten.

In de toelichting op artikel 27 staat niet meer “fracties wordt grotendeels de vrijheid gelaten wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning. Omdat het bij uitstek om politieke ondersteuning gaat, is deze niet zeer gedetailleerd geregeld”.

In de toelichting op het nieuwe artikel 27a wordt onder meer aangegeven dat de bijdrage niet mag worden gebruikt voor een aanvulling op de vergoeding voor de werkzaamheden of voor andere vergoedingen waarvoor al een regeling is getroffen op grond van het Rechtspositiebesluit raadsleden en de hierop gebaseerde Verordening geldelijke voorzieningen raadsleden, wethouders, commissieleden en fracties en is aangegeven welke vergoedingen of tegemoetkomingen dat betreft.

Als bijlage bij de verordening is het in artikel 30 genoemde formulier opgenomen.

De verordening is daarna bij besluit van 21 december 2006 opnieuw gewijzigd.

De wijzigingen betreffen de toevoeging aan artikel 30 dat bij de aanvraag tot vaststelling de bijbehorende bewijsstukken moeten worden gevoegd, het gebruik van een ander formulier daarvoor en de toelichting op artikel 27a waarin de vermelding dat de vergoeding voor fractieassistentie niet mag worden gebruikt voor vergoeding voor scholing en vorming vervalt.

6.

In de commissie Algemene en Bestuurlijke Zaken van 14 september 2005 is gesproken over de verantwoording voor de budgetten van fractieondersteuning en opleiding.

Daarbij is gezegd dat het niet duidelijk is welke bescheiden de fracties moeten inleveren en dat de verordening soms niet duidelijk genoeg is over welke uitgave overeenkomstig de verordening is.

Geconcludeerd is vervolgens dat de richtlijnen en de toelichting verduidelijkt moeten worden, dat de controle goed geregeld moet worden en dat er een nieuwe verordening moet worden gemaakt.

Vervolgens heeft de raad op 21 december 2005 de nieuwe gewijzigde verordening vastgesteld. De verordening is daarna, zoals hiervoor is vermeld, opnieuw gewijzigd.

7.

In het rapport is opgemerkt dat het onderzoek niet is gericht op het afgeven van een rechtmatigheidsverklaring.

Er wordt in het rapport geen onderscheid gemaakt tussen uitgaven die zijn gedaan in 2005 en

uitgaven die zijn gedaan in 2006.

Naar de mening van de commissie is echter bij de beoordeling of de uitgaven rechtmatig zijn gedaan sprake van een relevant verschil.

Op de uitgaven in 2005 was immers van toepassing de verordening met de toelichting zoals die op dat moment gold en deze verordening met toelichting wijkt op dit onderdeel belangrijk af van de nieuwe verordening hetgeen ook voor de hand ligt omdat met de nieuwe verordening en de toelichting is beoogd duidelijkheid te scheppen over welke uitgaven niet zijn toegestaan.

Daaruit leidt de commissie af dat deze duidelijkheid blijkbaar voorheen niet bestond.

Dit wordt ook bevestigd door de toelichting op de verordening die in 2005 gold waarin immers uitdrukkelijk staat “fracties wordt grotendeels de vrijheid gelaten wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning. Omdat het bij uitstek om politieke ondersteuning gaat is deze niet zeer gedetailleerd geregeld”.

8.

Gelet hierop is er naar de mening van de commissie aanleiding om de uitgaven die in 2005 zijn gedaan op een andere wijze te beoordelen dan de uitgaven die in 2006 zijn gedaan.

Bij de beoordeling of de uitgaven in 2005 rechtmatig zijn gedaan, zal rekening moeten worden gehouden met de vrijheid die de fracties daarbij is gegeven. De vraag is dan naar de mening van de commissie vooral of de uitgaven geacht kunnen worden voor het daarvoor bestemde doel te zijn gebruikt waarbij rekening dient te worden gehouden met de praktijk van dat moment en hetgeen toen bekend was of bekend mocht worden verondersteld.

In dat verband kent de commissie ook betekenis toe aan het feit dat sinds 21 december 2006 is vastgelegd dat bij de aanvraag tot vaststelling bewijsstukken dienen te worden meegezonden.

De commissie zal dan met inachtneming hiervan de uitgaven beoordelen waarvan in het rapport wordt geadviseerd om deze terug te vorderen.

Terugvordering van de gelden voor 2004:

9.

Met betrekking tot de gelden die zijn ontvangen voor het jaar 2004 en die in dat jaar niet zijn uitgegeven, merkt de Kamer op dat uit het bepaalde in artikel 29 van de in dat jaar geldende verordening blijkt dat deze gelden kunnen worden gereserveerd voor besteding in een volgend jaar maar dat tegemoetkomingen die uiterlijk op de datum van de raadsverkiezingen nog niet zijn besteed door de fractie aan de gemeente moeten worden terugbetaald.

Daaruit volgt dat gelden die bestemd zijn voor het jaar 2004 en die niet tot uitgave zijn gekomen tot op de datum van de raadsverkiezingen moeten worden terugbetaald.

Gelet hierop is de commissie van oordeel dat bij het bestreden besluit terecht is uitgegaan van de in het rapport genoemde saldi als restant over 2004 van € 4.690,73 van de gelden voor fractieassistentie en € 808,28 van de gelden voor cursussen en congressen.

Terugvordering van de gelden voor 2005:

10.

In het rapport is aangegeven dat de fractie over 2005 een bedrag zou moeten terugbetalen van € 9.041,46 van de gelden die zijn toegekend voor fractieassistentie en een bedrag van € 1.698,08 van de gelden die zijn toegekend voor cursussen en congressen.

De fractie heeft op 14 februari 2007 over het rapport een zienswijze gegeven.

Op basis van deze zienswijze heeft Ernst & Young de uitgaven voor bijkomende vergaderkosten

alsnog aangemerkt als rechtmatige uitgaven en is het terug te betalen bedrag van de gelden voor fractieassistentie bepaald op € 8.606,46,--. Het terug te betalen bedrag van de gelden voor cursussen en congressen is daarbij niet gewijzigd.

11.

De kosten van kantoorruimte voor de fractie buiten het stadhuis zijn niet aangemerkt als kosten die voor vergoeding in aanmerking komen. De bijkomende kosten wegens het ontbreken van een fractiekamer zijn in het jaar 2005 wel aangemerkt als kosten die voor vergoeding in aanmerking komen. Voor zover deze lasten op 2004 betrekking hebben, is hiervoor geen vergoeding toegekend.

Met betrekking tot deze kosten merkt de commissie op dat in de verordening die op 21 december 2005 is vastgesteld een nieuw artikel 27a is opgenomen waarin uitdrukkelijk is bepaald dat de tegemoetkoming niet mag worden gebruikt voor kosten van kantoorruimte voor de fractie buiten het stadhuis.

12.

De commissie leidt hieruit af dat vòòr 2006 blijkbaar niet duidelijk was dat de tegemoetkoming niet mocht worden gebruikt voor kosten van kantoorruimte van de fractie buiten het stadhuis.

Zij betrekken daarbij dat met name vanaf 2005 een discussie heeft plaatsgevonden over de wijze waarop de gelden mogen worden besteed en dit heeft geleid tot vaststelling van nieuwe voorschriften en nieuwe afspraken. Met ingang van de nieuwe raadsperiode is nu voldoende duidelijk hoe de gelden mogen worden besteed en op welke wijze de gelden moeten worden verantwoord.

Deze duidelijkheid bestond voordien niet in die mate en daarom is het redelijk om de kosten van kantoorruimte van de fractie buiten het stadhuis te vergoeden.

Rekening houdend met de vrijheid die de fractie daarbij is gegeven en het feit dat de fractie Van Hoeyen vanaf juni 2004 en in 2005 niet de beschikking had over een eigen fractiekamer in het stadhuis met de daarbij behorende faciliteiten is de commissie van mening dat compensatie hiervoor op zijn plaats is. Het door de fractie genoemde bedrag van € 1.450,-- op jaarbasis (€ 120,83 per maand) komt de commissie niet onredelijk voor.

13.

Naar de mening van de commissie komen de door bezwaarde in haar reactie op het rapport opgegeven kosten van "ondersteuning van de fractie in verschillende etablissementen in de Haarlemse binnenstad" niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Ook anderszins is de commissie niet gebleken van overige uitgaven die voor vergoeding in aanmerking komen.

14.

De commissie is op basis hiervan van mening dat voor wat betreft de uitgaven voor fractieassistentie sprake is geweest van een onderschrijding van de uitgaven met € 1.367,73 (€ 5.064,48 - € 3.696,75).

Terugvordering van de gelden voor 2006:

15.

In het rapport is aangegeven dat de fractie over 2006 een bedrag zou moeten terugbetalen van € 1.058,68 van de gelden die zijn toegekend voor fractieassistentie en van € 258,42 van de

gelden die zijn toegekend voor cursussen en congressen.

De fractie heeft op 14 februari 2007 over het rapport een zienswijze gegeven.

Op basis van deze zienswijze heeft Ernst & Young de uitgaven voor bijkomende vergaderkosten alsnog aangemerkt als rechtmatige uitgaven en is het terug te betalen bedrag van de gelden voor fractieassistentie bepaald op € 978,10. Het terug te betalen bedrag van de gelden voor cursussen en congressen is daarbij niet gewijzigd.

Voor zover de uitgaven betrekking hebben op de kosten van kantoorruimte voor de fractie buiten het stadhuis kunnen deze kosten gelet op het bepaalde in artikel 27a tweede lid onder g van de verordening niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Gelet hierop komt de commissie tot de conclusie dat sprake is geweest van een onderschrijding voor wat betreft de uitgaven voor fractieassistentie van € 1.058,68 en voor wat betreft de uitgaven voor cursussen en congressen van € 258,42.

Terugvordering van de gelden voor 2005 en 2006

16.

Met inachtneming van het voorgaande is de commissie van mening dat moet worden vastgesteld dat het saldo ter zake van de gelden voor fractieassistentie over 2005 en het eerste kwartaal van 2006 € 7.117,14 is en dat nu het saldo ter zake van de gelden voor cursussen en congressen over deze periode € 1.956,50 is de fractie een bedrag van € 9.073,64 dient terug te betalen.

De gevolgde procedure

17.

Voor zover de bezwaren betrekking hebben op de gevolgde procedure en de gelegenheid die is geboden om op het concept-rapport te reageren, is de commissie niet gebleken dat onzorgvuldig is gehandeld. De fractie is weliswaar een korte termijn gegeven om op het concept-rapport te reageren maar bezwaarde heeft hiervan gebruik kunnen maken en deze reactie heeft ook geleid tot een herziening van het rapport en een wijziging van het voorgenomen besluit.

Aangezien de commissie Bestuur met betrekking tot de behandeling van dit rapport in de commissie van 15 februari 2007 geen geheimhouding heeft opgelegd op grond van artikel 55 tweede lid van de Gemeentewet is de inhoud van dit rapport op dat moment openbaar geworden.

Naar de mening van de commissie kan niet worden geoordeeld dat de beslissing van de commissie Bestuur om geen geheimhouding op te leggen onjuist is geweest.

De leden van de gemeenteraad is bij brief van 20 februari 2007 mededeling gedaan van de reactie van bezwaarde en deze reactie heeft geleid tot een gewijzigd raadsbesluit

18.

De commissie merkt nog op dat de gemeente niet verantwoordelijk is voor de publicaties die in de dagbladen over deze kwestie zijn gedaan.

19.

Met betrekking tot het bezwaar dat de accountant die het rapport heeft opgesteld willekeurig heeft gehandeld, merkt de commissie op dat zij dit niet heeft kunnen vaststellen. Bij het onderzoek of uitgaven voldoende zijn verantwoord, is sprake van een bepaalde beoordelingsvrijheid die een accountant vanuit zijn deskundigheid maakt en naar de mening van de commissie kan niet worden gezegd dat dit heeft geleid tot enige daad van willekeur.

Gelet hierop kan dat ook niet geoordeeld worden dat de raad zijn besluit niet op dit rapport had

kunnen baseren.
Vergoeding kosten

20.

Op grond van artikel 7.15 tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht worden de kosten die de belanghebbende in verband met de behandeling van het bezwaar redelijkerwijs heeft moeten maken uitsluitend vergoed voorzover het bestreden besluit wordt herroepen wegens aan het bestuursorgaan te wijten onrechtmatigheid.

Deze situatie doet zich naar de mening van de commissie in dit geval niet voor omdat het besluit wordt gewijzigd op basis van een interpretatie van de voorschriften. Er is daarom geen aanleiding om bezwaarde deze vergoeding toe te kennen.

Ook op andere gronden is er geen aanleiding een schadevergoeding toe te kennen.

III. Advies:

De commissie adviseert:

1. de bezwaren gedeeltelijk gegrond te verklaren,
2. de tegemoetkoming in de kosten van fractieassistentie en het bijwonen van cursussen en congressen over 2005 en het eerste kwartaal van 2006 in die zin vast te stellen dat de fractie Van Hoeyen een bedrag van € 9.073,64 dient terug te betalen;
3. geen vergoeding toe te kennen voor de kosten die in verband met de behandeling van het bezwaar zijn gemaakt.

Haarlem, 10 oktober 2007.

De voorzitter,

P.J. Bosma.

De secretaris,

C.W. Baars.

Commissie beroep- en bezwaarschriften

Advies over het bezwaarschrift van mevrouw L.J.H. Blesgraaf-Belterman tegen het besluit van de raad dat de fractie Haarlem Liberaal Lokaal op basis van de afrekening van de fractie – en scholingsgelden een bedrag van € 2.604,57 moet terugbetalen.

I. De hoorzitting:

De commissie heeft op 16 mei 2007 een hoorzitting gehouden waarvoor bezwaarde en het bestuursorgaan zijn uitgenodigd.

De samenstelling van de commissie op de hoorzitting was:

- de heer ir P. Moltmaker, voorzitter,
- mevrouw mr P.J. Bosma-Piek, lid,
- de heer drs P.G.M. Elbers, lid,
- de heer R.H.C. Hiltmann, lid,
- de heer J. Vrugt, lid,
- mevrouw drs L.C. van Zetten, lid,
- de heer mr C.W. Baars, secretaris.

Op de hoorzitting zijn verschenen:

- mevrouw Blesgraaf,
- mevrouw D. Eikelenboom en de heer mr B. Nijman namens de gemeenteraad.

Op de hoorzitting is - zakelijk weergegeven – het volgende gezegd:

De perceptie van de griffie is niet gelijk aan haar eigen perceptie. De werkelijkheid wordt anders ervaren.

Zij wenst een oordeel van de rechter over deze kwestie.

Het wordt betreurd dat de nieuwe burgemeester bij deze aangelegenheid betrokken wordt. Dit had niet mogen gebeuren.

Vernomen is dat één van de bezwaarmakers pas in september wordt gehoord.

Over de wijze waarop de gelden voor fractieassistentie mogen worden besteed, is niets schriftelijk vastgelegd.

Na een vergadering van de commissie Bestuur heeft de heer Pop haar meegedeeld dat er geen gelegenheid was om haar fractie in het stadhuis te huisvesten. Dit werkte belemmerend op het functioneren van de fractie. Er was voor de fractie op het stadhuis geen kamer, geen computer en geen telefoon beschikbaar. De kamer waar voorheen de Stadspartij Leefbaar Haarlem zat, was ook niet beschikbaar.

De fractie is daardoor benadeeld. In feite was sprake van discriminatie.

Zij heeft over deze kwestie wel met andere raadsleden gesproken.

Een paar keer heeft zij op verzoek gebruik kunnen maken van de faciliteiten van de VVD.

Hiervoor is geen compensatie gegeven.

Achteraf blijkt dat deze uitgaven bij de belastingaangifte hadden kunnen worden vermeld maar hierover heeft de gemeente op geen enkele wijze informatie verstrekt.

Pas eind december 2006 is een nieuwe verordening vastgesteld.

De spelregels zijn tijdens het spel veranderd, wat niet mogelijk is. Er was in feite sprake van een gedoogsituatie die moet worden voortgezet.

Zij is juist in 2003 uit de Stadspartij getreden vanwege problemen over de besteding van de gelden voor fractieassistentie.

Zij is over deze kwestie nooit gehoord. Eén keer is telefonisch contact gezocht met de mededeling dat zij transparant moest zijn.

Toen over dit onderwerp is gesproken in de commissie Bestuur is het inschakelen van een accountant niet aan de orde geweest.

Het was volstrekt onduidelijk welke criteria golden.

Er is onzorgvuldig te werk gegaan. Alom is bekend geworden dat € 7.000,-- moest worden terugbetaald en haar naam is daarbij genoemd. Zij heeft hiervan dan ook aangifte gedaan.

De heer Nijman:

Verwezen wordt naar de schriftelijke reactie op het bezwaarschrift.

Er was toen de fractie om een kamer verzocht niet direct ruimte beschikbaar. De fractie heeft toen in zijn herinnering zelf afgezien van een fractiekamer in het stadhuis en is daar later niet op teruggekomen.

Indien de fractie een kamer had gevraagd, was daarvoor ruimte vrij gemaakt.

Er is geen verzoek ingediend om de ruimte die beschikbaar kwam na het vertrek van de Stadspartij te mogen gebruiken.

Het besluit is gebaseerd op het advies van de accountant die is gevraagd de uitgaven aan de in die periode geldende regels te toetsen.

II. Overwegingen van de commissie:

De commissie heeft advies uitgebracht in de volgende samenstelling:

- mevrouw mr P.J. Bosma-Piek, voorzitter,
- de heer drs P.G.M. Elbers, lid,
- de heer R.H.C. Hiltmann, lid,
- de heer J. Vrugt, lid,
- mevrouw drs L.C. van Zetten, lid,
- de heer mr C.W. Baars, secretaris.

Algemeen

1.

Bij het bestreden besluit is bepaald dat de fractie Haarlem Liberaal Lokaal een bedrag moet terugbetalen van € 2.604,57 van de tegemoetkomingen die zijn gegeven in de kosten verbonden aan de fractieassistentie en het bijwonen door raadsleden van cursussen en congressen.

2.

Het besluit is gebaseerd op het rapport “Bevindingen onderzoek raadsfractievergoeding” van Ernst & Young Accountants van 7 februari 2007 (hierna genoemd “het rapport”).

In dit rapport wordt verslag gedaan van het onderzoek dat is ingesteld naar de besteding van de vergoedingen voor fractieassistentie en de vergoedingen voor cursussen en congressen.

Het rapport eindigt met conclusies en aanbevelingen. Eén van de conclusies is dat de verantwoording van de uitgaven veelal onvoldoende is onderbouwd, dat achterliggende bewijsstukken vaak niet aanwezig zijn en dat bovendien uitgaven worden opgevoerd die niet passen binnen de doelstelling van de vergoedingsregeling.

Opgemerkt wordt dat in de verordening die vanaf 1 januari 2006 in werking is getreden nadere voorschriften zijn opgenomen over de bestedingen waarvoor de vergoedingen aan de fracties bestemd zijn en de wijze waarop over de aanwending van de vergoedingen verantwoording moet worden afgelegd.

Eén van de aanbevelingen is om in aanvulling op de verordening een nadere instructie op te stellen ten behoeve van raadsfracties waarin wordt toegelicht voor welke uitgaven de vergoedingsregeling is bedoeld.

3.

Naar de mening van de commissie dient voor de beoordeling of uitgaven voor het daarvoor bestemde doel zijn gedaan te worden uitgegaan van de voorschriften en de praktijk van dat moment en hetgeen toen bekend was of bekend mocht worden verondersteld.

4.

Op de uitgaven die zijn gedaan in het jaar 2005 is de verordening van toepassing die op dat moment gold, namelijk de Verordening geldelijke voorzieningen raadsleden, wethouders, commissieleden en fractieassistentie die is vastgesteld bij raadsbesluit van 28 januari 2004 (nr. 16/2004), hierna genoemd “de verordening”.

In de artikelen 27 en 28 staat dat elke fractie in de gemeenteraad een tegemoetkoming wordt gegeven in kosten verbonden aan de fractieassistentie en aan het bijwonen door raadsleden van cursussen en congressen.

Volgens artikel 30 zendt elke fractie binnen 3 maanden na afloop van een kalenderjaar of, als er verkiezingen worden gehouden, binnen 3 maanden na de datum van de raadsverkiezingen een verslag over de besteding van de in de artikelen 27 en 28 bedoelde tegemoetkoming in dat jaar aan de voorzitter van de raad.

In de toelichting op artikel 27 over de vergoeding voor fractieassistentie staat onder meer “de vergoeding is bedoeld als een bijdrage voor de onkosten die door fractieleden in verband met het raadslidmaatschap worden gemaakt en ter bevordering van het functioneren van hun fractie. Fracties wordt grotendeels de vrijheid gelaten wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning. Omdat het bij uitstek om politieke ondersteuning gaat is deze niet zeer gedetailleerd geregeld”.

In de toelichting op artikel 30 over de verantwoording staat onder meer

“er worden geen zware eisen gesteld aan de verantwoording van de uitgaven. De enige eis is dat er na afloop van het boekjaar bij de voorzitter van de raad een overzicht met bijbehorende stukken wordt ingediend” en “uiteeraard is het de bedoeling dat de vergoedingen gebruikt worden voor het doel waarvoor zij zijn verstrekt”.

5.

Op de uitgaven die zijn gedaan in het jaar 2006 is de verordening van toepassing die is vastgesteld bij raadsbesluit van 21 december 2005 (nr.267 en 307/2005).

In deze verordening is na artikel 27 een nieuw artikel 27a opgenomen over “(niet) toegestane bestedingen”.

Daarin is in het eerste lid aangegeven dat tenminste 2/3 deel van de tegemoetkoming als bedoeld in artikel 27 wordt besteed aan de personele ondersteuning van de fractie en daaraan gerelateerde bureaunkosten. In het tweede lid is bepaald waarvoor de tegemoetkoming niet gebruikt mag worden.

Artikel 30 is uitgebreid en er is een nieuw artikel 30a toegevoegd.

In het nieuwe artikel 30 staat onder meer dat de fractie voor 1 april na afloop van het kalenderjaar een aanvraag tot vaststelling van de tegemoetkoming indient bij de raad met behulp van het formulier zoals opgenomen in bijlage A behorende bij de verordening.

In artikel 30a staat dat de raad onverschuldigd betaalde voorschotten terugvordert of verrekent met toekomstige voorschotten.

In de toelichting op artikel 27 staat niet meer “fracties wordt grotendeels de vrijheid gelaten wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning. Omdat het bij uitstek om politieke ondersteuning gaat is deze niet zeer gedetailleerd geregeld”.

In de toelichting op het nieuwe artikel 27a wordt onder meer aangegeven dat de bijdrage niet mag worden gebruikt voor een aanvulling op de vergoeding voor de werkzaamheden of voor andere vergoedingen waarvoor al een regeling is getroffen op grond van het Rechtspositiebesluit raadsleden en de hierop gebaseerde Verordening geldelijke voorzieningen raadsleden, wethouders, commissieleden en fracties en is aangegeven welke vergoedingen of tegemoetkomingen dat betreft.

Als bijlage bij de verordening is het in artikel 30 genoemde formulier opgenomen.

De verordening is daarna bij besluit van 21 december 2006 opnieuw gewijzigd.

De wijzigingen betreffen de toevoeging aan artikel 30 dat bij de aanvraag tot vaststelling de bijbehorende bewijsstukken moeten worden gevoegd, het gebruik van een ander formulier daarvoor en de toelichting op artikel 27a waarin de vermelding dat de vergoeding voor fractieassistentie niet mag worden gebruikt voor vergoeding voor scholing en vorming vervalt.

6.

In de commissie Algemene en Bestuurlijke Zaken van 14 september 2005 is gesproken over de verantwoording voor de budgetten van fractieondersteuning en opleiding.

Daarbij is gezegd dat het niet duidelijk is welke bescheiden de fracties moeten inleveren en dat de verordening soms niet duidelijk genoeg is over welke uitgave overeenkomstig de verordening is.

Geconcludeerd is vervolgens dat de richtlijnen en de toelichting verduidelijkt moeten worden, dat de controle goed geregeld moet worden en dat er een nieuwe verordening moet worden gemaakt.

Vervolgens heeft de raad op 21 december 2005 de nieuwe gewijzigde verordening vastgesteld. De verordening is daarna, zoals hiervoor is vermeld, opnieuw gewijzigd.

7.

In het rapport is opgemerkt dat het onderzoek niet is gericht op het afgeven van een rechtmatigheidsverklaring.

Er wordt in het rapport geen onderscheid gemaakt tussen uitgaven die zijn gedaan in 2005 en uitgaven die zijn gedaan in 2006.

Naar de mening van de commissie is echter bij de beoordeling of de uitgaven rechtmatig zijn gedaan sprake van een relevant verschil.

Op de uitgaven in 2005 was immers van toepassing de verordening met de toelichting zoals die op dat moment gold en deze verordening met toelichting wijkt op dit onderdeel belangrijk af van de nieuwe verordening hetgeen ook voor de hand ligt omdat met de nieuwe verordening en de

toelichting is beoogd duidelijkheid te scheppen over welke uitgaven niet zijn toegestaan. Daaruit leidt de commissie af dat deze duidelijkheid blijkbaar voorheen niet bestond. Dit wordt ook bevestigd door de toelichting op de verordening die in 2005 gold waarin immers uitdrukkelijk staat “fracties wordt grotendeels de vrijheid gelaten wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning. Omdat het bij uitstek om politieke ondersteuning gaat is deze niet zeer gedetailleerd geregeld”.

8.

Gelet hierop is er naar de mening van de commissie aanleiding om de uitgaven die in 2005 zijn gedaan op een andere wijze te beoordelen dan de uitgaven die in 2006 zijn gedaan.

Bij de beoordeling of de uitgaven in 2005 rechtmatig zijn gedaan, zal rekening moeten worden gehouden met de vrijheid die de fracties daarbij is gegeven. De vraag is dan naar de mening van de commissie vooral of de uitgaven geacht kunnen worden voor het daarvoor bestemde doel te zijn gebruikt waarbij rekening dient te worden gehouden met de praktijk van dat moment en hetgeen toen bekend was of bekend mocht worden verondersteld.

In dat verband kent de commissie ook betekenis toe aan het feit dat sinds 21 december 2006 is vastgelegd dat bij de aanvraag tot vaststelling bewijsstukken dienen te worden meegezonden.

De commissie zal dan met inachtneming hiervan de uitgaven beoordelen waarvan in het rapport wordt geadviseerd om deze terug te vorderen.

Terugvordering van de gelden voor 2005:

9.

In het rapport is aangegeven dat de fractie over 2005 een bedrag zou moeten terugbetalen van € 4.011,- van de gelden die zijn toegekend voor fractieassistentie en een van € 2.576,48 van de gelden die zijn toegekend voor cursussen en congressen.

De fractie heeft op 12 februari 2007 naar aanleiding van het rapport een nadere onderbouwing gegeven van de uitgaven die in de jaren 2004 tot en met 2006 zijn gedaan.

Op basis van deze nadere onderbouwing heeft Ernst & Young het terug te betalen bedrag van de gelden voor fractieassistentie bepaald op € 3.096,- en het terug te betalen bedrag van de gelden voor cursussen en congressen op nihil.

10.

De kosten van kantoorruimte voor de fractie buiten het stadhuis zijn niet aangemerkt als kosten die voor vergoeding in aanmerking komen. De bijkomende lasten wegens het ontbreken van een fractiekamer zijn in het jaar 2005 wel aangemerkt als kosten die voor vergoeding in aanmerking komen. Voor zover deze lasten op 2004 betrekking hebben, is hiervoor geen vergoeding toegekend.

Met betrekking tot deze kosten merkt de commissie op dat in de verordening die op 21 december 2005 is vastgesteld een nieuw artikel 27a is opgenomen waarin uitdrukkelijk is bepaald dat de tegemoetkoming niet mag worden gebruikt voor kosten van kantoorruimte voor de fractie buiten het stadhuis.

11.

De commissie leidt daaruit af dat vòòr 2006 blijkbaar niet duidelijk was dat de tegemoetkoming niet mocht worden gebruikt voor kosten van kantoorruimte van de fractie buiten het stadhuis.

Zij betrekken daarbij dat met name vanaf 2005 een discussie heeft plaatsgevonden over de wijze waarop deze gelden mogen worden besteed en dit heeft geleid tot vaststelling van nieuwe

voorschriften en nieuwe afspraken. Met ingang van de nieuwe raadsperiode is nu voldoende duidelijk hoe de gelden mogen worden besteed en op welke wijze de gelden moeten worden verantwoord.

Deze duidelijkheid bestond voordien niet in die mate en daarom is het redelijk om de kosten van kantoorruimte van de fractie buiten het stadhuis te vergoeden.

Rekening houdend met de vrijheid die de fractie daarbij is gegeven en het feit dat de fractie Haarlem Liberaal Lokaal vanaf mei 2004 en in 2005 niet de beschikking had over een eigen fractiekamer in het stadhuis met de daarbij behorende faciliteiten menen deze leden dat compensatie hiervoor op zijn plaats is. Het door de fractie genoemde bedrag van € 1.450,- op jaarbasis (€ 120,83 per maand) komt de commissie niet onredelijk over.

12.

De kosten van taxivervoer over 2005 en de kosten van de studiedag op 12 november 2005 zijn aangemerkt als kosten die voor vergoeding in aanmerking komen.

In de nadere onderbouwing die de fractie heeft gegeven, is ook een bedrag opgegeven van € 480,- voor taxivervoer in 2004. Deze kosten zijn niet vergoed.

De commissie is van mening dat ook deze kosten voor vergoeding in aanmerking komen.

13.

De commissie is op basis hiervan van mening dat ook de volgende uitgaven geacht kunnen worden op rechtmatige wijze te zijn gedaan:

- kosten voor kantoorruimte buiten het stadhuis:	€ 2.549,54
-de kosten van taxivervoer over 2004 :	€ 480,-
	----- +
	€ 3.029,54

Gelet hierop komen deze leden tot de conclusie dat voor wat betreft de uitgaven voor fractieassistentie sprake is geweest van een overschrijding van de uitgaven met € 66,46 (€ 5.811,97 - € 5.745,51).

Terugvordering van de gelden voor 2006:

14.

In het rapport is aangegeven dat de fractie over 2006 een bedrag zou moeten terugbetalen van € 82,35 van de gelden die zijn toegekend voor fractieassistentie en van € 323,03 van de gelden die zijn toegekend voor cursussen en congressen.

De fractie heeft op 12 februari 2007 naar aanleiding van het rapport een nadere onderbouwing gegeven van de uitgaven die in de jaren 2004 tot en met 2006 zijn gedaan.

Op basis van deze nadere onderbouwing heeft Ernst & Young alsnog de bijkomende lasten wegens het ontbreken van een fractiekamer van € 80,58 en de kosten van taxivervoer van € 80,- voor vergoeding in aanmerking doen komen.

Voor zover de uitgaven betrekking hebben op de kosten van kantoorruimte voor de fractie buiten het stadhuis kunnen deze kosten gelet op het bepaalde in artikel 27a tweede lid onder g van de verordening niet voor vergoeding in aanmerking komen.

Gelet hierop komt de commissie tot de conclusie dat voor wat betreft de uitgaven voor fractieassistentie sprake is geweest van een overschrijding van € 2,35.

Voor wat betreft de uitgaven voor cursussen en congressen is sprake geweest van een overschrijding van € 323,03.

Terugvordering van de gelden voor 2005 en 2006

15.

Met inachtneming van het voorgaande is de commissie van mening dat moet worden vastgesteld dat het saldo ter zake van de gelden voor fractieassistentie over 2005 en het eerste kwartaal van 2006 € 68,81 is en dat het saldo ter zake van de gelden voor cursussen en congressen over deze periode € 323,03 is, zodat de fractie een bedrag van € 391,84 dient terug te betalen.

De gang van zaken

16.

Voor zover de bezwaren betrekking hebben op de gevolgde procedure en de gelegenheid die is geboden om op het concept-rapport te reageren, is de commissie niet gebleken dat onzorgvuldig is gehandeld. De fractie is de gelegenheid geboden om op het concept-rapport te reageren en heeft hiervan ook gebruik gemaakt. De nadere onderbouwing die daarbij is gegeven, heeft geleid tot een herziening van het rapport en een wijziging van het voorgenomen besluit.

IV. Advies:

De commissie adviseert:

4. de bezwaren gedeeltelijk gegrond te verklaren,
5. de tegemoetkoming in de kosten van fractieassistentie en het bijwonen van cursussen en congressen over 2005 en het eerste kwartaal van 2006 in die zin vast te stellen dat de fractie Haarlem Liberaal Lokaal een bedrag van € 391,84 dient terug te betalen.

Haarlem, 10 oktober 2007.

De voorzitter,

De secretaris,

P.J. Bosma.

C.W. Baars.